

KORRESPONDENT—KRAIOWY Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Grodna. Traktat przez JP. *de Sievers* Ambassadora Rossyjskiego na sessyą seymową dnia 15. Lipca w Poniedziałek do Stanów Rzplitey wniesiony, przez Deputacyą dnia 22. Lipca w drugi Poniedziałek podpisany został.

Sessya Seymowa 28ma dnia 23. Lipca we Wtorek.

JP. Marszałek seymowy przy zagaieniu sessyi, przez smutny związek okoliczności niemożność ocalenia granic kraiu, nadgrodzoną być żąda urządzeniem pozostałej reszty Rzeplitey, i w tey materyi zapytaie o woli Stanów.

JP. *Kunicki* Chelmski doradza zlecenie JPP. Kancelarzom, aby zapytali JP. Ambassadora Rossyjskiego, czyli w tey samey łączności zостаie z JP. *de Buchholtz* Ministrem dworu Berlińskiego, z iaką się okazywał przed zezwoleniem przyięcia proponowanego od niego traktatu? powtóre względem Punktu IV. traktatu świeżo zapadłego w słowach: *Nawzajem Cessyi i odstąpien w Artykulach II. i III. wyszczególnionych.*

JP. *Szydłowski* Płocki przekłada niemożność podobnego traktowania z Królem Jmcią Pruskim, iakiego żądała Rossya, która formowała urazę o zerwanie traktatu, w ten czas, kiedy Król Jmć Pruski zawierał z Polską alians. Radzi domagać się, aby przez Notę oświadczył JP. *de Buchholtz* imieniem Pana swego, czyli zerwany jest ow alians, albo nie?

JP. *Kozakowski* Kowieński radzi niewprzód wchodzić w negocjowanie iakieżkolwiek z Dworem Berlińskim, aż ukończone zupełnie będzie z Dworem Petersburskim traktowanie rozpoczęte.

JP. *Golyński* Czern: mówi, iż zagrożony na osobie i majątku nieznaydował się w dniu 17. na sešsji, lecz dodaje, że przeciwko wszelkiemu oddziałowi naymnieyszey części kraju, był zawŹse. Radzi uczynić solenną proteŹtacją o wymówiony nakaz podpisania od Deputacyi, podanego przez JP. Ambassadora traktatu, i niešpieŹzenia się z ratyfikacją onego, Źtaiąc przeciwko wszelkiemu traktowaniu, i wyniknąć z niego mogącym skutkóm. Na Źadne negocyowanie o uŹtapienie kraju z Królem Jmcią *Pruskim* niepozwała, i w tey myšli ułóŹony podaje do czytania projekt.

JP. *OŹarowski* Kaszt: Woyn: poŹtępowanie zeszłego Seymu w odrzuconym traktacie i alianŹie z Nayiaš: Imperatorową, a zawartym z Królem Jmcią *Pruskim* okrešla, tudzieŹ dalsze tegoŹ Seymu czyny wyŹŹczęgólnia. Powody zaboru kraju z Źtrony Rosšyi nieŹuŹadne mieniąc, Źądanie Króla Jmci *Pruskiego* daleko nieŹprawiedliwŹszym w porównaniu okazuje. A Źadząc się bezŹilnemi bronić zaboru całego kraju przy popieraniu Nayiašnieyszey Imperatorowej doradza zalecić Ichmošć PP. Pieczętarzom negocyowanie z JP. Ambassadorem o nakłónienie Króla Jmci *Pruskiego*, ieŹeli nieodŹtapienia całošci zaiętego kraju, przynaymniey zmnieyszenia. RóŹnošć geograficznej rozciągłošci zaiętych Prowincyi, między Dworami *Petersburskim* i *Berlińskim*, nadgrodzoną Źowicie dowodzi zaięciem miast *GdańŹka* i *Torunia*, naoŹta-tek oprócz negocyacyi z JP. Ambassadorem, Źąda przeŹŹŹania Noty do Nayiaš: Imperatorowy z proŹbą, o wŹstawienie się w tey mierze, nieradząc być porywczemi do traktowania z *Berlińskim* dworem.

JP. *KarŹki* Płocki, *Mikorski* Wyszogr: *Stoiński* Lubel: *GoŹławski* Sandom: *Kimbar* Upit: i inni Źądaią czytania projektu JP. *Golyńskiego* Czern:

JP. Sekretarz seym: czyta następujący projekt:

Z A L E C E N I E.

My Król za zgodą seymujących Stanów, zalecamy ŹPP. Kanclerzom, aby ci imieniem nas Króla, i Stanów Sey-

muiących wygotowali protestacyą wyszczególniającą powody, dla których Traktat z Najiab: Imperatorową caley Rossyi zaborów Prowincyi do Państw Rzpltej Deputacyi podpisać kazaliśmy, i takową Protestacyą, aby Dworom Zagranicznym komunikowali.

JP. Marsz: seym: Projekt takowy uważa przeciwnym być prawu zapadłemu, gdy większością głosów zadecydowany jest podpis traktatu, protestacya zaś takowa wzruszałaby decyzją prawa, i dla tego radząc, aby przez Deputacyą do Konstytucyi wyznaczoną był roztrząśniony projekt - do przyszłej odkłada sessyi.

JP. Szydłowski Sandom: dowodzi: iż gwałt powszechnie doświadczony, przy decyzyi powtarzany, nie może nadawać cechy prawności czynom przemocą utworzonym, aby przynajmniej protestowanemi być nie mogli.

JP. Skarżyński Łomż: przeciwko traktowaniu z dworem Berlińskim oświadcza się, chcąc wprzód ukończone mieć traktowanie z Rosyą, i w tej mierze po dwukrotne przez siebie wnoszone żądanie limity popiera, przed którą chce udecydowania projektu o Konfederacyi Targowickiej przez JP. Bienkowskiego Oszmian: podanego, i obszerne względem czynności tejże wnosi tłumaczenie się. Nie radzi zniesienia tej Konfederacyi, aby się druga nie uformowała, mogąca być szkodliwą, a zwłaszcza póki Magistratury nie będą utworzone. Same tylko sądownictwo iey zostawiwszy, wszelkich Sancytoi żąda zabronienie, tudzież wyznaczyć radzi z pośrodku Seymu z osób do składu Konfederacyi nie należących, aby Deputacya dla weyrzenia w iey czynności, odebrania rachunków z administracyi skarbu, wyznaczona była. W tych zamiarach podaje projekt.

JP. Kleczkowski Trocki oświadcza, iż iako Deputowany do traktowania z JW. Ambasadorem, dopełniając nakaz seymu, podpisać musiał traktat, lecz tak Traktat ten, iako i dalsze opisy z niego wy-

niknąć mogące, za nieprawne, przez gwałt wymuszony, przeciwne instrukcyi, i przekonaniu swemu uznać, oraz żąda, aby Nota wypowiedzeniem wojny grożąca, po wszystkich aktach Rzpltey oblatowana, i Ministrom zagranicznym komunikowana była.

JP. *Kariski* Płocki Projekt względem Konfederacyi JP. *Bienkowski*ego do Prowincyi Lit: stołowny rozumie, postępowanie Marszałka Konfed: Gen: Kor: uwielbia, znieleniu Konfederacyi przeciwi się, chcąc aby Konfederacye Litewska i Kor: pod iednym Marszałkiem łącznie exystowały. Nayśilniey przeciwko traktowaniu z Dworem Berlińskim mówi. Traktaty i Deklaracye dawniejsze tegoż Dworu czyta, i nie możność przywłaszczania zajętych Prowincyi okazuje. Nakoniec podaje projekt, który JP. Sekretarz czyta, w słowach:

My Król za zgodą Skonfederowanych Rzpltey Stanow, chcąc widzieć nas nayprędszy Spokoyności Państw Rzpltey zwrot, po odebraniu Noty z strony Króla Gjmei Pruskiego do Stanow na sessyi sobotniej podanej, Delegacyą do wysłania z GJW. Buchholtzem Ministrem Dworu Berlińskiego z przyczyny wkroczenia w Granicę Rzpltey Woysk Pruskich, wybadania żądanych ostatnią Deklaracyą, iakoby Territorium Pruskiego przez Polaków zgwałcen, dowiedzenia się o Jakobinach, i wynalezieniu nadgrody krzywd Obywatelom Polskim przez woysko Pruskie udzielanych, niemniej ewakuacyi tegoż Woyska umówienia z konieczną do Seymu referencyą, wyznaczamy Osoby NN. do tej Delegacyi wybieramy.

JP. *Krasnodębski* Liwski wszelkim negocyacyom i traktowaniu o oddział Kraiu sprzeciwia się, radzi czekać odpowiedzi na uczynione do Dworów zagranicznych odezwy. Na projekt Deklaracyi przez JP. *Karskiego* podany zgadza się. Podniesienia projektu JP. *Bienkowski*ego żąda, czyny Konfed: Gen: roztrząsa, przyśięgę Woysko dla seymu sby wykonało, oraz limity Seymu domaga się.

JP. *Białozor Zmudzki* na żadną negocyacyą niezezwalając, zamiast wyznaczenia Deputacyi, molema, iż ewakuacyi woyska Pruskiego raczey żądać należy, czynności Konfederacyi usprawiedliwia, pod rozpoznanie seymu one poddaie, i w tey myśli ułożony projekt zalecenia, aby Delegowani przez Konfed. Gen: O. N. do examinu Magistratur. zdali sprawę z czynności swoich przed Seymem, doradza.

JP. *Mikorski Wyfzogr*: wylicza stosunki w iakich dawniey Dwór Berliński względem Rzpltey zostawał, i obowiązki, które na siebie przez alians na Seymie ostatnim zawarty dobrowolnie włożył. Wszystkie postęпки Domu tego względem Rzpltey poczynawszy od traktatu w *Wielawie* zaczętego, a dokończonego w *Bydgoszczy*, aż do ostatniego na zaszłym Seymie Aliansu, zawsze z szkodą wierney Traktatom i umowom Rzpltey wylicza, do niepozwolenia na powtórny zabór zachęca, słowy: „Niech potomność tego „się z Dzieiow naszych nie doczytuie. iż ubogi Po- „lak przemocą uciśniony, sprzedał wolność swoją... „Jest więc zdaniem moim, iżby JW. Poseł Dworu „Berlińskiego wprzód urzędownie oświadczył Seymowi, ieśli ostatni Alians obrony z nami zawarty ma „za trwały, lub za zerwany? A gdy dobrą wiarą „inaczej powiedzieć nie może, tylko że ze strony „Polaków w niczym nie był nadwątlony, i podług „Deklaracyi swojej nieznalazł Jakobinow, zaczym „ślusznie domagać się powinniśmy nie tylko dochowa- „nia świątobliwie ostatniego z nami związku, ale i „o Ewakuacyą woysk iego, oraz oddania Kraiu bez- „prawnie zagarnionego, tym zaś bardziey, że „Konfederacya Targowicka wierna swym załadom, „i celom Aliansu tego iako całość Rzpltey zaręcza- „jącego, zniszczyć aktem swoim nie miała w za- „miarze, lubo zawarty był na tym Seymie, kóremu „nazwisko Rewolucyinego dać iey się podobalo. A „zatem w toczącey się materyi o przeczytanie za-

„lечения przezemnie podanego JP. Marszałka seymo-
wego upraszam.

*Zalecenie W.W. Pieczętarzom podania Noty do
J.W. Buchholtz Posta Dworu Berlińskiego.*

My Król za zgodą seymujących Rzpłtey Stanow pod
wzłem Konfederacyi Targowickiey zgromadzonych, nim
do iakowych czynności z Najjaśnieyszym Dworem Berliń-
skim przystapiemy, zalecamy W.W. Pieczętarzom Obojga
Narodow aby urzędowanie na piśmie J.W. de Buchholtz
zapytali się, czyli tak Traktat 1773. iako Alians ostatni
obronny przez N. Króla Jmci Pruskiego z Rzpłtą za-
warty ma za trwający, lub nie? i iakie znajduie zerwa-
nia przyczyny, i czyli w Krajach Rzpłtey znalazł iako-
wych Jakobinów? podług Deklaracyi przy w targnieniu w
Kraie Rzpłtey wydanej, dla których tylko wyszukania,
woyska swe wprowadził, na co ciż W.W. Pieczętarze nie
słowną, lecz równie na piśmie Ministeryalną odpowiedź
Stanom seymującym przynieść powinni będą, wyrażą oraz
podać w mianey Nocie żądanie, iżby woysko Pruskie z
Granic Rzpłtey ustąpiło.

JP. Chodźko Olszmiński przeciwi się traktowaniu
z Królem Jmcią Pruskim, przeciwko najmnieyszey
części Kraiu odstąpieniu oświadczą się, i na żadney
wyznaczenie Delegacyi przed Ewakuacją woysk Pru-
skich z Granic Rzpłtey, oraz przed ustąpieniem z
Gdańska i Torunia nie pozwala.

JP. Podhorski Wołyński za dobrocią Konfederacyów
czyni tłómaczenie, Proiekta przeciwko nich po-
dane nie trafiające do swego przekonania uważa,
nie możność rozwiązania onych, przed zniszczeniem
zupełnym seymu Rewolucyinego okazuie, i też Kon-
federacyą w czasie seymu exystującą, nie oddziel-
ną, ale łączną z seymem dowodzi bydź władzą.

JP. Rokitnicki Płocki uważa umówioną przez Sta-
ny do traktowania z interesów politycznych z Dwo-
rem Peterzburgskim Delegacyą, wymagać z konie-
czney potrzeby dla Dworu Berlińskiego równego

wymiaru, gdyż to mogłoby zwiększyć nieszczęście dla zajętych kordonem Pruskim Woiewodźcw, a ztąd przynieść Rzptey szkodę.

Liczne głosy różnych żądaia podnoszenia i decydowania Projektów, wielu o solwowanie sessyi doprasza się

Xże Kanclerz z zlecenia J. K. Mci dla spóźnio-ney pory godziny blisko 9. wieczornej sessyą do dnia następującego na godzinę 3. po południu solwue.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

BELGIUM.

Z Turnay d. 13. Lipca. *Valenciennes* broni się dotąd uporczywie. Jutro iako w dzień rocznicy zburzonej *Bastylji*, ma bydz generalny atak przypuszczony do tej Fortecy.

Od Saar d. 10. Lipca. *Merzig* coraz w niebezpieczeństwie zostaje większym. Elektorowi i iego poddanym wszystkie siano Francuzi zabieraią, iako też i w Opactwie *Saargau*. Austriacy dla szczupley tam kommandy (gdyż cała ich ztąd siła poszła na wsparcie oblężenia *Moguncyi*) nie mogąc dać odporu, oboietnym na to patrzeć muszą okiem.

Z *Bruxelli* d. 11. Lipca. Roboty koło oblężenia *Valenciennes* wolnym bardzo krokiem postępuia, a to przez żwawy odpor oblężonych. W czasie wycieczki dnia 5. t. m. po długo trwałey bitwie uporczywością swoją popsfuli nasze przygotowania, które natychmiast zostały naprawione. Dnia 7. w nocy podobnąż uczynili Francuzi wycieczkę, lecz znowu są odpartemi. Ogień z szańcow uszkodził trzem naszym armatom, ale niezwłocznie temu zaradzono. Już to po trzeci raz iak rzucona bomba zabiła jednego *Officera Artylleryi* z kilką żołnierzami. Pomimo tego nieustaje bombardowanie tej fortecy. Często daie się widzieć ogień w *Valenciennes* trwający 10. lub 12. godzin, nim go ugasić zdołaią. Pa.

dług raportów Dezertterów, kommandant Fortecy *Ferrand* nakłonił Garnizon do złożenia przysięgi, że wprzód zginą wszyscy, niż Miasto poddadzą.

FRANCYA

Z Paryża dnia 11. Lipca. Dochodzi tu wiadomość, że Generał *Felix Wimpfen* do Paryża z 30. tysiącami woyska maszeruje. Mają być z nim Deputaci *Buzot, Salle, Barboroux* i *Gorsas*. *Charrier* naczelnik poimany Rokoszanów *de la Loserre* dotąd zostaie w *Rhodes*, lubo dawno go do Paryża kazano przeprowadzić.

Generał *Westermann* znacznych kilka pad Royalistami zwycięstw odniost. Pomaszerował iuż do *Chattillon*, a ztamtąd do *Cholet*.

Pisze Generał *Landremont* kommandant awangardy woyska nad *Renem*, że znacznie poraził *Austryaków*. Kazano to doniesienie w dziennik zapisać.

Hiszpani odebrali naszą fortecę *Bellegarde*. Rada woienna w tey fortecy z 21. złożona była ołób. Na poddanie się 14. zgodziło się, siedmiu w rozwalinach miasta raczey zagrześć się, niż kapitulować radzili. Większość zdań przemogła. *Hiszpani* do fortecy weszli i grożą pomknięciem się do *Collioure* i *Perpignanu*.

O woysku *Rossyjskim*, o którym *Custine* pisał do Konwencyi Narodowej, iakoby iuż przybyło do *Quievrain* zapewne iest omylnie doniesione, gdy Flota *Rossyjska* dopiero 18. dnia Czerwca od brzegow odbiła się *Szwedzkich*, a zatym 6. przynajmniej tygodni potrzeba, pokiby do *Ostendy* takowa nie przybyła Flota.

Wypis z listu z Paryża d. 28. Czerwca. Nieczynność *Anglikow* coraz mocniej zadziwia, a miarkuiąc z ich postępów wcale niezgodnych z ich czynnym charakterem, wnosiliby można, iż nie iest w ich myśli tyle złego zrobić *Rzepltey*, iak wprzód obiecywano. Waioszek ten ztwierdzaia, prócz tego rozpoczęte w *Londonie* negocyacye o pokoy, o których iuż tu da-

wniey mówniono, a które pod ten czas uważane były za uroione. Mieli oni pole popisywania się na morzu, a od 5. miesiący iedna tylko zaszła potyczka między fregatami, i ta była tylko kanonadą. Na próżnoby mówiono, iż to wina iest naszego morskiego Ministra, który żadney siły zbroyney nie wysyła na morze. Gdyż neipodobna iest, by nie było choć małych fregat pilnujących brzegow i krążących, któreby się nie spotkały z okrętami nieprzyjacielskimi. Wiadomo iest, iż kazał wyjść pod żagle na początku tegoż miesiąca z portu *Dunkerki* fregacie dla bronienia naszych brzegów. Ta mała Flota wychodząc na kanał *de la Manche* musiała być widziana z portow *Angielskich*, do tego czasu powinna była napotkać nieprzyjaciela i z nim się potykać, a nie flyszemy o naymniejszy bitwie.

Pawni iesteśmy, że *Anglicy* tajemnie dopomagaia naszym wewnętrznym zamieszaniom i buntownikom *de la Vendée*, ale mogliby dać większą pomoc okazawszy się iawnie, a osobliwie wylądowawszy na brzegi nasze. Słusznie wnosić można, iż *Paoli* iest w porozumieniu z *Anglikami* względem kontra rewolucyi, którą podburza *Korsykę*. W tych właśnie czasach *Salicety* i *la Combe-St-Michel* Kommissarze Konwencyi wtamtym Departamencie, oznaymia o nowych coraz trudnościach, których doświadczaią w swoim Pofelstwie i o nieustannych potyczkach, które *Patryoci* przymuszeni są staczać z *Royalistami*. Dla czegoż *Anglicy* nie korzystaią z tych zamieszai do wylądowania na tę wyspę i wzięcia iey? Te rozmaite zagadnienia niech rozwiążą naybiegleysi *Politycy*.

Dnia 29. Czerwca. *Brunet* Generał en Chef woyską *Włoskiego*, przesyła Konwencyi raport ze wszytkimi szczegułami o odniesionym zwycięstwie nad *Piemontczykami* i *Austryakami* dnia 8. tegoż Mca. Będąc uwiadomionym o pokazaniu się Floty *Hiszpańskiej* na morzu śródziemnym, a obawiając się wylądowania,

które mogłoby iego zamiśłom przeszkodzić, umyśłł atakować. Pomimo dobrego stanowiska nieprzyiacioł, wypędził ich z szanćów, które obieły nasze woyska. To prawie iest do niewierzenia, żeśmy tylko utracili 4. żołnierzy, a oni mają wiele zabitych. Zabraliśmy im 20. Officerow, 500. żołnierzy i 4. armaty, prócz tego wiele obozowych sprzętow. Dodae: *Żołnierze będą z tey zdobyczy mieli pantaloney, bo iesteśmy prawdziwi Sansculotty i z nazwiska i z rzeczy.*

Pethion, Guadet i Lanjouinais powtórnie z aresztu wymknęli się. Dekretowano: iżby do domu Narodowego przeniesieni byli i z nikim obcować nie mogli.

Hrabstwo *Awignońskie* podług Konw: dekretu ma składać Departament pod imieniem *Vaucluse*.

Marsylczykowie do Paryża w kilku tyśiącach maszerują. Przy wyjściu z miasta woyska swego, manifest solenny pod dniem 12. t. m. uczynili przeciwko arefztowaniu Deputowanych, w którym obwiniają Paryzkich Jakobinow, iakoby P. *d'Orleans* chcieli Królem ogłosić.

Konstytucya przyięta przez Konwencyą Narodową.

Rzplta Francuzka iest iedna i nierozdzielna.

Lud Francuzki iest podzielony do wykonania samowładności na zgromedzenia pierwiasłkowe kantonow. Do rządzenia i odbywania sprawiedliwości, iest podzielony na Departamenta, Dystrykta i Muncypalności.

Każdy człowiek urodzony we Francyi i osiadły, mający 21. lat skończonych, każdy cudzoziemiec osiadły we Francyi, podobnież mający 21. lat skończonych, któren od roku żyie w Rzepltey z swey pracy, ten który nabywa własność we Francyi i w niey mieszka od roku, ten który poymuie za żonę Francuzkę obywatelkę i od roku mieszka we Francyi, ten który przybiera sobie dziecko lub żywi starca i

mieszka od roku we Francyi, nakoniec każdy cudzoziemiec, którego uzna Zgromadzenie Prawodawcze, iż dopełnił obowiązki ludzkości, jest przypuszczony do używania praw Obywatela Francuzkiego.

Nie może używać praw Obywatela ten, który wziął Indygenat w zagranicznym Państwie, ten, który przyjmuje Urzędy lub godności od Rządu, w których władza Ludu nie jest najwyższą, który skazany jest na kary hańbiące lub cielesne.

Używanie Praw obywatela zawieszono jest będąc oskarżonym, przez Dekret kontumacyiny, póki tenże Dekret nie będzie umorzonym.

Lud jest ogółem Obywateli Francuzkich. Odbywa swą samowładność w zgromadzeniach pierwsiastkowych.

Zgromadzenia pierwsiastkowe składają się z obywateli sześć miesięcy zamieszkałych w każdym Kantonie.

Zgromadzenia pierwsiastkowe składają się najmniej z 200. kreskujących, a najwięcej z 600. wezwanych do kreskowania.

Te zgromadzenia ustanawiają się przez nominacyę Prezydenta, Sekretarzów i zbierających głosy.

Policya tych zgromadzeń do nich należy.

Nikt zbroiny na nich znajdować się nie może.

Elekcyje odprawiają się kreskami głosnemi, albo sekretnemi, podług woli wyboru każdego kreskującego. Żadne pierwsiastkowe zgromadzenie w żadnym przypadku, nie ma mocy opisać iednakowy sposób kreskowania.

Kreski na prawa dawane być powinny przez *tak* lub *nie*.

Żądania zgromadzeń pierwsiastkowych powinny być wyrażane w tym sposobie = Obywatele zebrani na zgromadzenie pierwsiastkowe tego mieysca w liczbie.... kreskują *za* lub *przeciw* podanemu prawu, w większej liczbie.]

Ludność jest iedyną zasadą Reprezentacyi Narodu.

Każdy zbiór pierwsiastkowego zgromadzenia, zamykający w sobie ludność 39. tysięcy, lub 41. tysięcy dusz, natychmiast ogłosi iednego Deputata. Jeden Deputat powinien być do 40. tysięcy ludzi.

Każdy zbiór Kantonu zamykający w sobie 40. tysięcy dusz, natychmiast ogłosi iednego Deputata.

Podług większości kresek nominacya ma następować.

Każdy Francuz używający praw obywatela Rzeczypospolitey, może być obranym.

Każdy Deputat należy do całego Narodu.

W przypadku nie przyięcia, złożenia, odsądzenia, lub śmierci Deputata, te zgromadzenie pierwsiastkowe, które go obrało, na iego miejsce innego ogłosi.

Deputat, który złożył swój Urząd, nie może porzucić swoje miejsce, aż poki iego następcą nie będzie przyiętym.

Lud Francuzki co rok pierwszego Maja, zgromadzać się będzie na Elekcyę.

Lud daie Elektorom wybór Administratorow i Sędziow.

W zgromadzeniach pierwsiastkowych ieden Elektor będzie ogłoszonym od liczby 200. obywateli przytomnych, lub nieprzytomnych zgromadzeniu.

Ma być nominowanych 2ch Deputatów od obywateli 301. aż do 400. a 3ch od 501. aż do 600.

Tymże samym trybem odprawiać się powinny zgromadzenia Elekcyjne, iako i zgromadzenia pierwsiastkowe.

Ciało prawodawcze iest iedno, nie roździelne, i trwałe.

Ciało prawodawcze przez rok ma trwać.

Zgromadzenie prawodawcze powinno się zaczynać 1go Lipca, w miejscu gdzie poprzednie Prawodawstwo swe sessye odprawowało.

Nie może się rozpocząć, ieżeli najmniej nie iest złożone z połowy przytomnych Deputatów.

Deputaci nie mogą być w żadnym czasie poszukiwani, oskarżani, ani sądzeni o zdanie swoje, które dawali wśród Prawodawczego zgromadzenia.

Mogą być za występki poimani na gorącym uczynku, ale rozkaz areztowania lub zapozwania ich, nie może być wydany aż za wyrokiem zgromadzenia Prawodawczego. (*Reszta potym.*)

HOLLANDYA.

Z Hagi dnia 16. Lipca. W zeszłym tygodniu Rzydent Polski, P. Middleton podał do Stanów generalnych Notę w okolicznościach nowego podziału Polski.

NIEMCY.

Z Wiednia d. 2. Kipca. Na zaszłe przełożenia od Obywatelów Chrześcijańskich w Gallicyi mieszkających przeciwko żydom dobra znaczne kupującym w tym kraju, iż się nadto rozszerzają, a z wieśnikami zbyt ostro sobie postępują, Cesarz Jmć kazał wydać edykt wstrzymujący dalsze nabywanie wszelkich majątności, mimo to jednak przy nabytych dzierżawach, i prawach do tychże należących, zostawiają się właściciele. To rozporządzenie od Dworu wydane zaspokoiło poczęści troskliwość Obywatelów Chrześcian tego kraju.

Doniesiono radzie Woiennej, iż we Lwowie między batalionem d'Alvinci i Nadaști powstała kłótnia, z której przyszło do bitwy. Z jednej i drugiej strony 12. ludzi zginęło, a ranionych do 80. liczą. Wyflano surowy rozkaz do kommandanta miejscowego, aby roztrząsnął tę całą sprawę, i tak przyczyni się, iako i fatalne skutki opisał naydokładniej z wyszczególnieniem wszystkich okoliczności.

Zapewniają tu, że na końcu przyszłego miesiąca Cesarz do wojsk Niderlandzkich w asystencyi Palatyna Węgierskiego, i Arcy-Xcia Jozefa wyiedzie. Przy tej okazji homagium od tych Prowincyi odbierać będzie.

Z *Russelsheim* przy *Moguncyi* d. 11. *Lipca*. Obieli wieś *Costheim* Prusacy, Hellowie, i Sasi. Wzięli ciż w czasie zaszły tam potyczki niewolników 136. 25. Oficerow, a zabitych na ulicach zostało 60. ludzi.

Z *Frankfurtu* d. 12. *Lipca*. Dnia 8. t. m. nowa Francuzow Konstytucya przez Deputowanego z Konwencyi P. *Denzel* w *Straßburgu* podana, przy ogłosie wszystkich dzwonow i uroczystościach wszelkich, jednomyślnie przyjętą została.

Cieśla *Schultz*, który prowadził Niemcow do *Costheim* został przy wzięciu tegoż mieysca ubitym.

Dowiadujemy się, iż do *Moguncyi* rozpalonemi kulami strzelać odtąd nie będą.

Landgraf *Hessen-Darmstadt* za Starcami, Niewiastami i Dziećmi z *Moguncyi* wysłanemi, prosił Króla Pruskiego o przyjęcie ich, lecz skutku tey proźby spodziewać się nie można.

Wczoray przez cały dzień nieprześcannie strzelano do *Moguncyi*, ale na wzajem z największą żwałością z Fortecy dawano ognia z armat.

Z *Carlsruhe* d. 13. *Lipca*. Przechodziła tedy Dywizya Huzarow z Regimentu Austriackiego Arcy-Xcia Leopolda, dążąc do *Philipsbourg* dla przeprowadzenia się przez *Ren*, i obiecia stanowiska woyska Pruskiego ze strony *Landau*, które to woysko poszło do *Kirferslautyn*, by dać odpor Generałowi *Houchard*, który zdaie się, iż woyskiem swoim chce *Moguncyą* od oblężenia uwolnić.

Wypis Listu z *Wiednia* d. 15. *Czerwca*. P. *Las-Casas* Ambassador Hiszpański, odebrał nie spodziewany rozkaz wyiechania z *Wenecyi*, dla przeniesienia się do *Hagi*. Z tego powodu rozeszła się wieść po całych *Włoszech*, iż w Gabinetcie Madryckim jest wielkie nieukontentowanie z przyczyny postępów Rzpłtey *Weneckiey* z Rządem Francuzkim, iż najpierwsza, i sama tylko jedna uznała Francyą za Rzpłtą, i że dozwoliła, by herby tey nowej Rzpłtey w swej stolicy zostały wywieszzone, iak tylko her-

by Ludwika XVI. są zdjęte. Ta wieść codziennie więcej zdaie się sprawdzać. Cóżkolwiek bądź JP. *Las-Cassas* przejeżdżać będzie przez Wiedeń, i wprzód nim uda się do Hollandyi, nieiaki czas w Wiedniu zabawi.

Z Kolonii dnia 15. Lipca. Donoszą z Paryża, iż zwycięstwo nad Royalistami d. 29. Czerwca pod *Nantes* więcej kosztowało Patryotom, niżeli donoszą. Generał *Westermann* pod *Chattillon* nad niemi otrzymał zwycięstwwo i plac opłanował. Royaliści stracili 2,000. ludzi i 3. armaty. Trzecią kolumnę tychże zbili nasi pod *Luçon*, Generał *Sandos* postrzegłszy bardzo liczne go nieprzyjaciela, kazał cofnąć się, lecz jego żołnierze mimo rozkaz przeciwny wydali bitwę, i położyli na placu 500. Malkontentow, a 1,200. wzięli w niewolę.

Gdy P. *Just* względem 32. Deputowanych dowodził, że oni mieli zamiar Ludwika XVII. na Tronie osadzić, a matkę Regentką ogłosić, *Arthur Dillon* miał odkryć spisek tychże Deputowanych, iż ci zgodzili się na złożenie Ludwika XVI. ale nie na zniesienie godności Królewskiej. Gdy zaś ich projekt przez czyny 10. Augusta i ogłoszenie Francją za Rzpłtą zniszczony został, usłowali nienawiść i niechęć wzniecić w Konwencyi, ażeby lud poburzyć przeciwko Republikanizmu. Oni po uznaniu Ludwika za winnego, appellacyi do ludu niedozwolili, a to przez fakcyą d'*Orleans*, aby do jego zamiarów osiągnięcia tronu dopomodzi.

Niezapomniano i tego, dodaie P. *St Just*, że Xże d'*Tork* Królem Francuzkim miał być ogłoszonym. Prowadzi on wojnę wcale politycznie; oszczędza chłopow i już wszelką sobie czyni nadzieję posiadania tych krajow i miast, które obłożeniem otacza.

P R U S S Y.

Z Gdańska d. 8. Lipca. Doszła tu wiadomość, że Dywizya Flotty Rossyjskiej w *Karlskron* stojącej d. 10. Czerwca ruszyła na morze. Ma kommandę nad

nią *Admirał Kruse*. *Admirał en Chef de Czyczakow* na teyże Flocie znayduie się. Ten ma instrukcye zapieczętowane, dopiero, gdy się na wysokość morską dostanie, dana mu jest moc rozpieczętowania.

P. Szczęsny *Potocki* podróż swoją z *Peterzburga* morzem do *Włoch* obrócił. (*Gazeta Hamburska.*)

S Z W A Y C A R Y A.

Z *Szwajcaryi* dnia 30. *Czerwca*. W *Genewie* przez partyą *Francuzką* zupełnie *Demokratyczne* wprowadzono ustawy. *Ztamecznego Cekhauzu* dnia 14. t. m. 1,500. broni dla woyska *Francuzkiego* w *Sabaudyi* stojącego rozkazano dostawić. Gdy się to przeciwi neutralności, i iedynie za wyrokiem *Kommissyi* bezpieczeństwa dopełniono, kilku obywateli temu się oparło, lecz *Kommissya* rzeczona zaraz osobom sobie przychylnym wydała rozkaz, aby wozy już naładowane bronią bez zwłóki do bliższej wsi *Carrouge* konwoiowane były.

T U R C Y A.

Z *Konstantynopola* d. 11. *Czerwca*. *Narodu Francuzkiego* mieszkający tu rezydujący owe listy, przez które siebie kredensowanym od *Regenta Francyi* *Pan Chalgrin* w charakterze *Rezydenta* na mieyscu *Pana Choiseul* ztąd oddalonego być twierdził, nawet nieodpieczętowane odesłali nazad *Regentowi*. (z *Gaz. Hamb.*)

Poseł Pruski dnia 3. tego miesiąca sekretną miał konferencyą z *Ministrami Porty Ottomańskiej*.

Hr. Choiseul przeszły *Poseł Francuzki*, który poiachał ztąd do *Peterzburga* odebrał od *Cesarza Jmci Niemieckiego* w podarunku 25 tysięcy *Ryńskich*; a syn jego przyięty do służby domu *Austryackiego*.

Kapitan Bafza z *Flotą* o 6ciu okrętach, 8miu *fregatach*, i 6ciu małych *statkach* na *Archipelag* popłynął. Ma on wyraźny rozkaz, bardziey handel *sprzymierzonych Potencyi*, niżeli *Marsylczykow* zabezpieczać. Na morze czarne w tym roku żadna niepóydzie *Flota*.

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*We Wtorek dnia 30. Lipca 1793. Roku.*

Z Warszawy d. 30. Lipca. W Niedzielę d. 28. t. m. około 11. godziny przed południem, wazbranie nadzwyczajne Wisły niezmierną moc drzewa z brzegów tutejszych pozrywało, i silnym leących sztuk pędem, w samym nurcie tej rzeki most przerwawszy, niosło go z kilkunastą tyżwami, póki się całe owe urwisko na mieliźnie przy kępach naprzeciwko Kościoła P. Maryi nie wstrzymało. Powódź ta właścicielom zabranego Drzewa przywodzi na pamięć Rok 1781. podobną szkodą pamiętny.

Z Chelma d. 11. Lipca. Rozkazała mi N. Konfederacya, abym Kopią Listu pisanego od Prześ: Konfederacyi do JPana Budberka Podpułkownika Batalionu Jegierskiego będący w Aktach, oddał dla publicznego uwiadomienia do umieszczenia w Korrespondent.

Fr. Zabłocki Sekretarz Konfed:

Kopia Listu od Konfederacyi Wdative Ruskiego Ziemi Chelmskiej, do JW. JP. de Budberg Podpułkownika Batalionu Jegierskiego Białomskiego pisany.

JAŚNIE WIELMOŻNY MCI PANIE PODPUŁKOWNIKU!

Winny szacunek dla Osoby JW. WMPana, i ta słodka pamięć, którąś po sobie zostawił, gdy w czasie iego w Ziemi Chelmskiej Konsystencyi każdy z Obywateli, łatwy przystęp, spieszna w uzaleniach sprawiedliwość, i od zdarzających się ile w owym ieszcze wojennej burzy czasie przypadków zaskone, znajdował, nie mogła nie zniewolić cały skład Obywatelstwa tejże Ziemi, aby bądź czym mogła wdzięczność mu swoją oświadczyć. Nie zdarzyła się złeczniejsza okoliczność, iak gdy na seymnikach

przed Seymowych nie dawno odbytych za powszechnym wszystkich żądaniem domieszczony został w Instrukcyi dla Posłów punkt, aby imie JW. W Pana w liczbie szlachty Polskiej pomieszczone było, by ten, któregośmy się szczylic przyjaźnią, mogliśmy się ieszcze szczycić i współ-obywatelstwem. Konfederacya zaś włożony od całej Ziemi pełniąc obowiązek, ma honor donieść o tym JW. W Panu. Dat w Chelmie na Seffyi d. 25. Czerwca 1793.

Onufry Węgliński Chor: i Przyduiący Kons: Ziemi Chelm:
 Ignacy Rulikowski Łowczy i Konsyliarz Ziemi Chelm.
 Felix Wereszczyński Skarb: i Kons: Kons: Z. Chelm:
 Michał Węgliński Kom: i Kons: Z. Chelm:
 B. Pągowski Konsyl: Chelmski.
 Kasper Kochowski Konsyliarz Chelmski.

D A N I A.

Z Kopenhagi dnia 16. Lipca. Mówią, że Król Szwedzki w przyszłą Niedzielę w *Schonen* znajdować się będzie. Z tey przyczyny wiele się tam osób udaie. Spodziewają się, że do granic *Dunskich* zbliży się, i z naszym Wielkim Xiążęciem w zamku *Marienburgu* około *Helsingbor* widzieć się będzie.

F R A N C Y A.

Wypis z listu z Paryża d. 5. Lipca. Generał *Custine*, któremu rozkazano przyiachać tu *incognito* stanął 27. Czerwca. Udał się natychmiast do Deputacyi woyskowej dla zdania sprawy o stanie woyska swego, i okazania sposobow do ratunku *Valenciennes*. Ciagle ten Generał konferował z tą Deputacją, a pod czas iego tu bytności 12. wysłano gońców z rozkazami do całej *Flandryi*, pomiędzy temi było 3ch Patryotow *Leodyjskich*, którzy przyrzekli dopomagać ułożonej wyprawie ze strony *Givet*. Na teyże Deputacyi umówiono się, iż ułożony plan czynności woiennych nie będzie komunikowany Konwenyi Narodowej. Ale starać się będą zniszczyć boiaźń w pospółstwie.

Wielu z Generałem *Custine* wątpi, żeby forteca *Valenciennes* mogła być obroniona.

Marat oskarża przed Konwencyą Narodową Generała *Custine*, jako zdrajcę, i całę niezdadnego do kommanderowania wojskiem. Przeto doprasza się, aby mu odjąć kommandę równie iako *Bironowi*.

Karol *Lacroix* wniósł do Konwencyi Narodowej, aby zamek *Versailles*, *St Cloud* i inne Królewskie mieszkania były obrócone na szkoły publiczne, lub inne domy Narodowe. Po wielu sporach Konwencya dekretowała, iżby *Versailles* służył na edukacyą młodzieży Obywatelow.

H O L L A N D Y A.

Z Hagi dnia 12. Lipca. Potwierdza się, że garnizon w *Condé* nie mając żadnych zapasów pożytków, musiał poddać się. Wczoraj artykuły są podpisane kapitulacyi. Garnizon pójdzie w niewolę i do *Antwerpii* zaprowadzony będzie. Forteca z całą amunicyą i artylleryą oddana będzie *Austryakom*. Bardzo wielu zchorzałych i od głodu wycięzonych żołnierzy. Między 4,000. wziętego w niewolę garnizonu, liczy się zdadnych jeszcze do boju 1,200- ludzi. To miasto w oblężeniu całę trzy miesiące zostawało.

Francuzi zakładają wielki oboz w bliskości *Bergue-Saint-Vinox* dla załżonienia Flandryi nad morskiej.

R O S S Y A.

Z *Petersburga* d. 10. Lipca. Połtanowiony już u Dworu wyjazd W. Xcia Rosyjskiego *Alexandra* do niektórych Dworów Europejskich. Z tey przyczyny obchod Maryażu tego Xcia ze starszą Xieźniczka *de Baden* odłożony jest aż do powrotu iego.

Z *Moskwy* dnia 25. Czerwca. Pan *Choiseul Gouffier* dawniejszy Posel Francuzki w *Konstantynopolu*, przed kilką dniami przyjechał stady do *Petersburga*.

Wyszedł z druku Numer 12ty Zbioru Mów seymowych w którym znajdują się Głosy JPP. imo. Szydłowskięgo Płockiego 2do, Mikorłkiego Mazowieckiego 3tio. Bogusława Węreczaki Brzešk: Litt: 4to. Czudowskięgo Słonimskiego Postłow 5nio. Czerwca miane. Cena tego numeru po gro. 12.

DONIESIENIA.

Dworek na Nowym Świecie pod Nro. 1270. z oficyami z wozownią i stajnią na parę koni, z stancyami wygodnemi do sprzedania, lub do najęcia każdego czasu.

Donosi się tym którzy iakiekolwiek prawa i pretensye swoje mają do Xięcia Jmci Karola Ernerta de Biron Xcia Kurlandyi i Semigallii iż na dniu 1. Mca. Września Roku bieżącego rozpocznie się Kommissya przez rezolucye Konfederacyi generalnay Koronney tu w Warszawie naznaczona, która w przeciągu trzech miesięcy skończyć się, i z pewnych i dostatecznych funduszow wierzycielom tegoż Xięcia zadosyć uczynić ma.

Podaje się do wiadomości iż u JPana Florentnego Kolektora Nro 67. dostać można Stron w różnych gatunkach to jest do różnych instrumentow mieszkającego na Krakowskim Przedmieściu w Łamienicy JPana Cadre. pod Nro. 438.

Człowiek mający mowę ciężka z zaiakaniem ukradł w Długiej Kościelney o mil 2. od Pragi, a od zieloney karczmy o mile jedną, konia gniadego z gwiadzką na czole który na udzie lewym od wilka był zadranieży. Ktoby poznał i dał znać do JXdza Świeżawskiego w teyże Długiej mieszkającego, będzie miał przyzwoitą nagrodę.

W piątek dnia 26. Iulii zrana wraz ze świtem, uciekło dwóch ludzi oyciec z synem, którzy skradli z dość wielką szkodą rozmaite rzeczy. Poznać ich można natępiącym sposobem, oyciec imieniem Marcin Czerwinski przeżywający się, starszy do 60. lat mający, wzrostu średniego, w sobie krępy, pochyło chodzący, twarzy okraglawey, oczow błękitnych, włosy rudawe i nieco podgolenie spadziło na głowie mający. Ubiór ięgo takowy to jest: kaftan szary sukenny, sukmana siwa, kapelusż czarny, buty nowe. Syn Michł Czerwinski, młody lat 21. mający, dś podobny do oycy swęgo, oprócz że twarz ma nieco pociągłą, włosy na głowie nieco kędzierowate i zwykł prosto się tizymać. Ubiór ięgo jest niniejszy iako to: żupan niebieski sukieny, sukmana siwa mało co przeszarzana, kapelusż i buty nowe. Ze zaś pomimo innych wielu rzeczy skradli i narzędzia rzemieślnicze, z czego domysłać można iż przedliwzieli udać się do robot iakich, przeto można ich śladować i ztychże rzeczy, iako to: z dłutów 2. z siekiery 1. z hybla 1. z kosy 1. z klamry 1. i zawiałow 2. Ktoby ich przytrzymał, lub o nich wiedział, niech raczy dać znać uprasza się do Ur Rudzkiego Intendenta Raportowego, mieszkającego na Nowym Mieście Warszawy, a za dostawienie tych zbiegłych ludzi kilka czerwonych złotych dostanie nagrody.

Korrespondencyi Bankowey arkusz 29. na 27. Lipca, wyszedł z druku, zajmnie wsobie (1) Dalszy ciąg likwidacyi wierzycielow Teppera (2) Doniesienie o pożyczce pieniędzy na złoto, srebro, dobra czyfłe, z procentem po 7. od 100. w administracyi Tepperowłkiej. Arkusz kedy tey korespond: na sztuki biorąc kosztuje gr: 15. a przez prenumeratę kosztowało tylko gr. 10. ale prenumerata na ten tom 1. już się skończyła, resztując 7. arkuszy do tego tomu tylko na sztuki dostać można. W Warszawie w drukarni na Ulicy S. Jerłkiej Nro. 1765. w probostwie, tam gdzie podatki podymnego odbiera się.